

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Cyrilometodějská střední pedagogická škola a gymnázium
Lerchova 63, Brno**

Lerchova 63, Brno

Identifikátor školy: 600 013 740

Termín konání inspekce: 5. -7. leden 2004

Čj.:	17-1031/04-05011
Signatura:	kl2zx411

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a literatura, anglický jazyk, matematika, informatika a výpočetní technika, fyzika, biologie, chemie, základy společenských věd, občanská nauka, etická výchova, pedagogika a psychologie, speciální pedagogika a humanitární výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Cyrlometodějská střední pedagogická škola a gymnázium Lerchova 63, Brno je církevní organizací, jejímž zřizovatelem je Česká provincie kongregace sester sv. Cyrila a Metoděje. Škola sdružuje gymnázium a střední pedagogickou školu. Rozhodnutím o změně zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 20 427/2001-21 ze dne 18. července 2001 má škola povoleno realizovat studijní obory 79-41-K/801 Gymnázium-všeobecné (osmileté studium), 75-41-M/006 Výchovná a humanitární činnost (čtyřleté studium), 78-42-M/003 Pedagogické lyceum (čtyřleté studium). Všechny studijní obory jsou ukončeny maturitní zkouškou. Škola v letošním školním roce poskytuje vzdělání 481 žákům v 16 třídách, z toho na gymnáziu 233, v oboru humanitární a výchovné činnosti 154 a na pedagogickém lyceu 94 žákům. Výuka je zabezpečena 39 interními a 14 externími pedagogickými pracovníky.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Odborná a pedagogická způsobilost byla zjišťována a hodnocena u 26 interních (včetně dvou výchovných poradkyň) a 4 externích učitelů, kteří v době konání inspekce vyučovali hospitované předměty. Z nich 21 interních (81 %) a 3 externí (75%) svým vzděláním podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňuje. Funkci výchovných poradkyň vykonávají déle než dva roky učitelky, které neabsolvovaly ani nezahájily kvalifikační studium pro výchovné poradce. Ředitel školy přiděluje úvazky uvážlivě, s ohledem na oborové zaměření a pedagogické zkušenosti jednotlivých vyučujících. Vysoký počet plně kvalifikovaných pedagogických pracovníků a jejich odborná zdatnost (např. publikační činnost některých pedagogů) pozitivně ovlivňují výchovně- vzdělávací činnost školy.

Způsob organizace výchovně-vzdělávací činnosti školy a provozu specifikují řády a vnitřní směrnice projednané se zaměstnanci. Kompetence pracovníků, zástupců ředitele a předsedů předmětových komisí byly ředitelem stanoveny v interních směrnicích a v popisech pracovní činnosti. Dokumenty byly příkladně zpracovány a obsahují jasně stanovená pravidla.

Poradními orgány ředitele je vedení školy (zástupci ředitele), pedagogická rada a předmětové komise. Speciální místo ve sféře řízení školy zaujímá otec spirituál, který pomáhá při osobních problémech žáků (rozhovory s duchovními i osobními obsahy) a při všech aktivitách školy (organizování výletů, vycházek apod.).

Účelným prvkem v řízení školy jsou operativní provozní porady, které pružně reagují na zajištění neodkladných úkolů. Záležitostmi odborné a metodické stránky výuky a naplňováním učebních osnov se zabývají předmětové komise. Činnost všech orgánů je

doložená přehlednými zápisy. Začínající učitelé mají přiděleny uvádějící pedagogy. Konkrétní pomoc je prováděna formou vzájemných hospitací a výměnou zkušeností mezi učiteli v rámci předmětových komisí. Uvádění nových učitelů řídí předseda předmětové komise a koordinuje ředitel školy. Poradní orgány pomáhají velmi dobře zabezpečovat vzdělávací činnost školy.

Součástí plánu a koncepce školy je velmi dobře zpracovaný plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků vycházející z podmínek školy a vzdělávacího programu. Ředitel věnuje pozornost odbornému růstu, motivaci a přijímání nových pedagogických pracovníků. V rámci personálního rozvoje založeného na systému kontrol, které pokrývají všechny oblasti činnosti školy, používá motivačních pobídek pro zlepšení práce zaměstnanců. Tento systém vychází z dobře propracovaného plánu kontrol, v němž jsou konkretizovány jednotlivé oblasti s uvedením odpovědného pracovníka. Ředitel školy a obě zástupkyně ředitele provádějí kontrolu podle stanovených kompetencí. Kvalita výuky a práce třídních učitelů je sledována formou hospitací. Odpovědný přístup vedení školy k provádění hospitační činnosti umožňuje postupné zkvalitnění práce učitelů. Při přijímání nových pracovníků má vedení školy pro posouzení uchazeče zpracována vlastní kritéria. Do dalšího vzdělávání jsou podle plánu a nabídek zapojováni všichni pedagogičtí i provozní pracovníci. Prioritní je vzdělávání učitelů v cizích jazycích. Také dovednosti v práci s osobními počítači si všichni učitelé systematicky doplňují. Informace ze vzdělávání odborného a metodického charakteru si pedagogové předávají v rámci předmětových komisí. Získané poznatky a dovednosti, zejména v oblasti moderních metod a forem práce, učitelé využívají ve výuce. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům a cílům školy příkladné. Systém vedení zaměstnanců je založen na jasně stanovených úkolech v plánech školy, na přidělených kompetencích a dílčích konkrétních úkolech pracovníků v duchu církevních priorit.

Hodnocení práce pedagogických a provozních zaměstnanců se využívá při přidělování nenárokových složek platu. Zaměstnanci jsou seznámeni s kritérii pro přiznávání osobních příplatků a odměn. Kontrolní činnost se provádí systematicky a podle plánu, záznamy jsou vedeny. Zjištění z kontrolní a hospitační činnosti jsou využívána při celkovém hodnocení činnosti školy. Systematické hodnocení včetně sebehodnocení zaměstnanců prováděno není.

Personální podmínky školy jsou celkově velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka probíhala v kmenových třídách, odborných učebnách a laboratořích. Třídy jsou světlé a prostorné, vybavené starším nábytkem. V některých z nich je instalována audiovizuální technika. Všechny kmenové třídy pedagogické školy jsou vybaveny klavírem, který žáci mohou využívat i v době mimo vyučování. Některé učebny byly pro výuku společenskovedních předmětů vybaveny podnětnými nástěnnými pomůckami. Odborné učebny pro výuku přírodovědných předmětů jsou z prostorových důvodů zároveň učebnami kmenovými, a nejsou proto dostatečně vybaveny pro experimentální činnosti. Ty jsou realizovány ve specializovaných laboratořích. Specializované prostory jsou vyčleněny také pro výuku pracovního praktika, dramatické výchovy, hudební výchovy a výtvarné výchovy. Jejich částečné využití v podobě kmenových tříd pro výuku jiných předmětů je na rozdíl od přírodovědných předmětů méně problematické. Počítačová učebna je osazena kvalitními zasíťovanými počítači včetně dalších periferních zařízení, zpětným projektorem a je motivačně vyzdobena. Počet počítačů umožňuje všem žákům v jednotlivých skupinách

pracovat samostatně u svého počítače. Učebna je připojena k internetové síti. Také kabiny učitelů jsou vybaveny osobními počítači s přístupem na Internet. Učebna cizích jazyků vytváří žákům vhodné a podnětné prostředí, není však vybavena audiovizuální technikou. Kapacitní možnosti učebny neodpovídají velikosti školy, proto se cizím jazykům vyučuje i v méně vhodném prostředí kmenových tříd. Ve škole je žákům i učitelům k dispozici dobře vybavená knihovna, jejíž fond je postupně doplňován a obohacován. Odborná literatura je i v příručních knihovnách učitelů. Chodby ve škole jsou vyzdobeny množstvím zdařilých žakovských výtvarných prací, informačními nástěnkami se sportovní, výchovnou i duchovní tematikou a fotografickou dokumentací z akcí školy. V areálu školy je kaple, která slouží duchovním potřebám žáků i učitelů.

Vybavení školy pomůckami a didaktickou technikou umožňuje bezproblémové plnění učebních osnov všech hospitovaných předmětů a je celkově na dobré úrovni, pro výuku matematiky jsou k dispozici pouze základní pomůcky. Nadstandardním způsobem je vybavena laboratoř pro výuku chemie. Materiální zabezpečení výuky některých předmětů, například fyziky, příznivě ovlivnila skutečnost, že někteří učitelé si řadu pomůcek zhotovili nebo zajistili sami (často si vyučující připravují do výuky vlastní materiály nebo kopírují texty z odborné literatury). Pro výuku většiny předmětů mají žáci k dispozici vhodné učebnice.

Vedení školy věnuje materiálně-technickým podmínkám vzdělávací a výchovné činnosti velkou pozornost. Výsledky dosažené v uplynulých čtyřech letech dokazují, že náročné úkoly vytyčené v oblasti materiálního zabezpečení výuky jsou postupně naplňovány. Míra využití dostupných pomůcek a didaktické techniky ve výuce je systematicky sledována v rámci kontrolní a hospitační činnosti. Její výsledky svědčí o efektivním využívání většiny dostupných zdrojů.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou vzhledem k realizovaným oborům dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vyučované obory

V letošním školním roce je ve škole vyučován studijní obor 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné s osmiletým studijním cyklem, dále čtyřleté studijní obory 75-41-M/006 Výchovná a humanitární činnost a obor 78-42-M/003 Pedagogické lyceum, schválené MŠMT.

Vyučované studijní obory jsou ve škole realizovány v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Studijní obor Gymnázium je realizován podle učebního plánu plně respektujícího generalizovaný učební plán platný pro osmiletá gymnázia. Učební plán Pedagogického lycea je také v souladu s požadavky MŠMT ČR. U studijního oboru Výchovná a humanitární činnost škola oproti ministerstvem školství schválenému učebnímu plánu s č. j. 21 258/95-23 navýšila neoprávněně celkové týdenní hodinové dotace v prvním až třetím ročníku ze 32 na 33 hodin. Skutečné hodinové dotace realizované školním rozvrhem v jednotlivých ročnících a předmětech a dělení tříd jsou v souladu s požadavky těchto plánů.

Výuka studijních oborů Gymnázium a Pedagogické lyceum je v souladu s učebními dokumenty realizovaných vzdělávacích programů. V případě výuky studijního oboru Výchovná a humanitární činnost není v souladu s požadavky MŠMT ČR celkový týdenní počet hodin v prvním až třetím ročníku.

Kontrola naplňování učebních osnov je realizována zejména při hospitacích vedení školy a v rámci práce předmětových komisí. Opatření přijímaná vedením školy v této oblasti jsou účinná.

Systém kontroly naplňování učebních osnov je účinný.

Vyučování v době inspekce bylo v souladu s předloženým rozvrhem hodin. Začátek a konec výuky, nejvyšší počet vyučovaných hodin povinných předmětů v jednom dni s polední přestávkou i bez ní, délka vyučovacích hodin i organizace přestávek byly v souladu s příslušným právním předpisem. Zařazením dvacetiminutové přestávky až po čtvrté vyučovací hodině je však poněkud narušen její relaxační význam. Provozní řády odborných učeben jsou funkční. Žáci s nimi byli prokazatelně seznámeni a poučeni o bezpečnosti práce. Vnitřní řád školy je uceleným systémem zahrnujícím základní organizační pravidla, chování ve škole a při činnostech pořádaných školou, s právy i povinnostmi žáků, v duchu všeobecně uznávaných církevních hodnot, a přitom mají žáci dostatečný prostor k aktivnímu zapojení do života školy. Informace související se vzděláváním a výchovou získávají žáci prostřednictvím třídních učitelů. Při výchově žáků významným způsobem pomáhá jejich zapojení do církevního dění prostřednictvím *ranních kruhů* (každé pondělí je první hodina věnována náboženským obřadům). K informovanosti žáků i pedagogů přispívá také činnost studentského parlamentu. Komunikace školy s rodiči probíhá průběžně i na třídních schůzkách. Důležitá oznámení zákonným zástupcům žáků jsou sdělována většinou prostřednictvím studijních průkazů nebo písemným sdělením, v případě nutnosti jiným, prokazatelným způsobem. Informace trvalejšího charakteru jsou zveřejňovány na nástěnkách umístěných k tomu vymezených prostorech. S využitím Internetu jako informačního zdroje škola začala až v letošním školním roce.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovné poradenství

Služby výchovného poradenství poskytují žákům školy i rodičům dvě výchovné poradkyně, které sice neabsolvovaly kvalifikační studium pro výchovné poradce, ale pravidelně se účastní vzdělávacích akcí zaměřených na problematiku výchovného poradenství. Jejich činnost se řídí *Plánem výchovných poradkyň*, který zahrnuje zejména organizaci seznamovacích pobytů pro žáky a učitele, studium osobních dokumentů žáků, konzultace s třídními učiteli, pomoc žákům školy při vyplňování a kompletaci přihlášek na vysoké školy, průběžné řešení aktuálních výchovných problémů, pravidelná setkání se žáky z problémového rodinného prostředí a spolupráci se *spirituálem školy* (kněz zajišťující výuku náboženství, který jim pomáhá při řešení problémů žáků). Výchovné poradkyně úzce a efektivně spolupracují s vyučujícími, s vedením školy a pečlivě vedou evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Integrovaní žáci v letošním školním roce ve škole nejsou.

Systematická je i spolupráce s metodičkou prevence sociálně-patologických jevů, jejíž činnost vychází z *Plánu protidrogové prevence ve školním roce 2003/2004*. V rámci předcházení nežádoucím jevům škola žákům nabízí řadu volnočasových sportovních i kulturních aktivit. Ve škole je žákům k získání informací v oblasti prevence sociálně-patologických jevů k dispozici nástěnka pravidelně aktualizovaná ve spolupráci s policií. Významnou součástí služeb výchovného poradenství a prevence je práce studentského parlamentu, který se podílí na řešení nejrůznějších záležitostí. Ve škole je dostatečné množství odborné literatury zaměřené na oblast výchovného poradenství a prevence sociálně-patologických jevů, která je učitelům i žákům k dispozici.

Výchovné poradenství i prevence sociálně-patologických jevů přispívají ke zlepšení výchovně-vzdělávací činnosti školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a literatuře

Plánování výuky českého jazyka a literatury vycházelo z tematických plánů. Všechny hospitované hodiny byly vedeny tak, aby si žáci uvědomovali propojenost jazykové, komunikační a literární výchovy. Stanovené výukové cíle byly reálné, většinou však orientované na obsahovou stránku, méně na rozvoj kompetencí a vytváření postojů žáků.

Všichni vyučující, kteří v době inspekce zabezpečovali výuku českého jazyka a literatury, svým vzděláním splňovali podmínky odborné a pedagogické způsobilosti požadované příslušnou vyhláškou. Ve všech hodinách se pozitivně projevila zejména jejich vysoká odborná zdatnost.

Materiální podpora výuky byla velmi dobrá. Učitelé vhodně využívali učebnice, sešity a nakopírované materiály, v jedné hodině i časopisy. Didaktická technika či další zdroje informací (slovníky, encyklopedie) pro podporu zájmu žáků o probírané učivo v hodinách využity nebyly.

Ve většině hodin byl využíván frontální styl výuky, založený na výkladu a řízeném rozhovoru, kterým se dařilo žáky zapojit do vyvozování nových poznatků. V části hodin byla vhodně zařazena práce ve skupinách nebo ve dvojicích. Žáci byli cíleně vedeni k samostatnému plnění úkolů a k práci s chybou. V případě potřeby se učitelé žákům věnovali individuálně. V převážné části sledované výuky vyučující střídáním forem a metod práce reagovali na projevy únavy žáků. Jen ojediněle byla potřeba relaxace podceňena a efektivita vyučování byla pak v důsledku menšího soustředění žáků na nižší úrovni. Členění jednotlivých hodin i jejich tempo odpovídaly stanoveným cílům a aktuálnímu stavu třídy.

Účinná vstupní motivace byla většinou nahrazena sdělením obsahu hodiny. V průběhu hodin byli žáci, většinou pochvalou za splněný úkol, systematicky povzbuzováni ke spolupráci a k aktivnímu zapojení do procesu učení. Učitelé využívali pro podporu zájmu žáků o probírané učivo zejména literárních ukázek a vlastních kulturních zážitků žáků.

Výuka českého jazyka a literatury probíhala v klidné pracovní atmosféře. Učitelé i žáci respektovali dohodnutá pravidla jednání. Žáci většinou měli prostor pro vyjádření vlastních názorů a pro diskusi, v menší míře však byl podporován rozvoj jejich komunikativních dovedností mezi sebou navzájem. V ojedinělých případech se vyučující spokojili s jednoslovnými odpověďmi. Při samostatných ústních projevech byli žáci vyučujícími účelně vedeni ke kultivovanému vyjadřování.

V hospitovaných hodinách byly vědomosti a dovednosti žáků prověřovány většinou společným opakováním, ojediněle také ústním a písemným zkoušením. Klasifikace byla objektivní, ale nezdůvodněná. V převážné části výuky nebylo v závěru realizováno shrnutí učiva ani zhodnocení výkonu žáků. V žádné hodině nebyli žáci vedeni k sebehodnocení, které by vedlo k uvědomění si svých chyb a jejich nápravě.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a literatuře měly celkově velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v anglickém jazyce

Učitelé anglického jazyka rozpracovali učební osnovy do tematických plánů, které zajišťují návaznost učiva v jednotlivých ročnících a zabraňují obsahové duplicitě. Příprava vyučujících na jednotlivé hodiny byla pečlivá a zodpovědná, méně promyšlená byla z hlediska materiální podpory výuky. Stanovené výukové cíle byly reálné a přiměřené aktuálnímu stavu třídy. V průběhu výuky byly postupně naplňovány. Probírané učivo logicky navazovalo na předcházející témata.

V současné době anglickému jazyku ve škole vyučuje sedm učitelů a výuku konverzace zabezpečuje rodilá mluvčí. Převážná většina z nich je plně kvalifikovaná. Velmi dobrá

odborná a jazyková zdatnost všech učitelů anglického jazyka pozitivně ovlivnila celkovou kvalitu hospitovaných hodin. Ojedinělé dílčí nedostatky byly zjištěny v metodickém vedení výuky.

Většina sledované výuky probíhala v kmenových třídách, které byly z hlediska výuky cizích jazyků pro žáky méně podnětné. Jedna hodina se uskutečnila ve třídě, která je ve škole vyhrazena pro výuku cizích jazyků. Materiální podpora výuky anglického jazyka spočívala zejména ve využití učebnic a nakopírovaných materiálů, v menší míře byl využit poslech. Práce se slovníky a dalšími zdroji informací, která by přispívala k aktivnímu učení žáků, zařazena nebyla.

V převážné části hospitované výuky učitelé vedli žáky k osvojení lexikálního a gramatického učiva, k používání cizího jazyka v běžných situacích každodenního života, ke zkvalitňování výslovnosti, obohacování slovní zásoby, včetně slovních spojení a frazeologie, a k aplikaci získaných poznatků a dovedností v praxi. V hodinách byly většinou využívány rozmanité metody a formy práce, efektivně byla využita výuka frontální, práce ve skupinách a ve dvojicích, improvizace a v menší míře i dialogizace. Ojediněle vyučující využili tradiční, spíše stereotypní styl výuky, který žáky nemotivoval k zapojení do procesu učení. Zastoupení aktivních a pasivních činností žáků bylo většinou vyvážené, vyučovací čas byl využíván efektivně. Menší důraz byl kladen na systematickou práci s chybou. Učivo bylo interpretováno věcně i odborně správně. Žáci většinou dokázali přirozeně užívat jazykových prostředků adekvátních dané situaci, sdělovat základní informace z přečteného textu, pohotově a jazykově správně reagovat na cizojazyčné pokyny a otázky.

Členění jednotlivých hodin a jejich tempo byly přiměřené věku žáků a odpovídaly psychohygienickým zásadám. V malé části hospitované výuky nebyly zařazeny relaxační aktivity, žáci nebyli plně soustředěni a efektivita jejich učení pak byla na nižší úrovni.

V úvodu jednotlivých hodin byli žáci seznámeni s tématem nebo cílem hodiny, avšak většinou jim již nebyla objasněna užitečnost probíraného učiva a možnost aplikace získaných poznatků v praxi. Efektivněji byli žáci motivováni v průběhu výuky. Učitelé vhodně využívali motivačních výzev, pozitivního posilování a příkladů z praxe. Při práci ve skupinách byla cíleně podporována týmová spolupráce. Ve většině hodin žáci pracovali aktivně a se zájmem.

Všechny hospitované hodiny anglického jazyka probíhaly v klidné pracovní atmosféře. Žáci se chovali slušně a ukázněně. Dohodnutá pravidla jednání byla žáky i učiteli respektována. Komunikace mezi učiteli a žáky byla založena na vzájemné úctě a toleranci. Žáci se neostýchali diskutovat, klást otázky, jejich osobnost byla učiteli vždy respektována. V menší míře byl vytvářen prostor pro komunikaci a interakci žáků mezi sebou navzájem.

Výsledky učení učitelé průběžně vyhodnocovali a při prověřování znalostí a dovedností žáků navazovali na osvojené učivo. Výkony jednotlivců byly hodnoceny slovně, většinou stručnou pochvalou. V závěru hodin však hodnocení výkonu žáků chybělo, stejně jako vyhodnocení míry naplnění výukového cíle. K sebehodnocení žáci vedeni nebyli. Klasifikace, realizovaná jen ojediněle, byla objektivní, ale většinou nezdůvodněná.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v anglickém jazyce byly celkově na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v základech společenských věd, občanské nauce, etické výchově, pedagogice a psychologii, speciální pedagogice a humanitární výchově

Příprava vyučujících na výuku byla velmi dobře promyšlená. Stanovené cíle vyučovacích hodin byly orientovány k budoucí profesní činnosti a k vytváření osobních postojů. V hodinách byly cíle stanoveny jasně, žáci s nimi i s tématem učiva a postupem v hodině byli seznámeni.

Ve sledovaných hodinách vyučovaly převážně učitelky splňující svým vzděláním podmínky odborné a pedagogické způsobilosti vyžadované právním předpisem. Vzdělání a zejména znalosti a dovednosti získané dalším vzděláváním v oblasti aktivizujících metod učení pozitivně ovlivnily efektivitu vyučovacích hodin.

Výuka probíhala v kmenových učebnách, jedna hodina v laboratoři chemie. Většina kmenových učeben měla motivující a podnětné nástěnky a pomůcky pro výuku těchto předmětů. Učebnice, literaturu, slovníky a časopisy měli žáci ve výuce k dispozici a využívali je. Další aktuální literaturu a pomůcky pro výuku si vyučující zajišťovaly z vlastních zdrojů. Často zařazovaly také práci s připravenými pracovními texty. Vlastní pomůcky pozitivně ovlivnily efektivitu výuky. Materiální zajištění sledované výuky bylo velmi dobré.

Organizace výuky ve sledovaných hodinách byla efektivní, ojedinele byly učební postupy vzhledem k cílům výuky vynikající. Zastoupení aktivních a pasivních činností žáků bylo vyvážené. Využívalo se řešení zadaných úkolů, zpracování informací do zápisu, samostatné práce s učebnicí nebo s učebními texty, výkladu, četby, referátů, rozhovorů a diskuze. Ve všech sledovaných hodinách převažovaly vhodné frontální metody, doplňovala je samostatná práce žáků a práce ve dvojicích. Ve všech hodinách docházelo ke střídání činností a to předcházelo únavě žáků.

Motivace žáků v průběhu i v úvodu vyučovacích hodin byla vhodná a účinná. Ke zvýšení zájmu o učivo přispívaly motivační rozhovory, řešení křížovky, praktické příklady a osobní prožitky, vlastní zkušenosti žáků z právě absolvované praxe, mezipředmětové vztahy a ukázky z literatury.

V hodinách žáci naslouchali výkladu a pokynům učitelky a pracovali podle instrukcí. Přátelské a vstřícné vztahy mezi učitelkami a žáky výrazně podporovaly komunikaci a dávaly žákům možnost vyjádření vlastního názoru. Ve sledovaných hodinách bylo pozitivní učební prostředí a příznivé pracovní klima.

Při opakování učitelky využívaly otázky zaměřené na probírané učivo a jeho aplikaci do praxe i na pochopení širších souvislostí. Klasifikace byla v navštívených hodinách využívána jen ojedinele. Hodnocení žáků v průběhu opakování i v závěru hodin bylo orientováno výrazně pozitivně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výše uvedených předmětech byly celkově na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech matematika a informatika a výpočetní technika

Při bezprostřední přípravě na výuku učitelé vychází z obsahově dobře sestavených tematických plánů a z výsledků jednání předmětové komise. V přípravě většinou chybělo zaměření na použití vhodných výukových metod a forem práce. Deklarované cíle vyučovacích hodin byly vzhledem k aktuálním možnostem žáků stanoveny účelně, v návaznosti na předchozí znalosti a probrané učivo. Cíle však byly chápány především z obsahové stránky, méně směřovaly do oblasti dovedností, jež mají žáci získat.

Všichni vyučující matematiky a informatiky a výpočetní techniky svým vzděláním splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dané právním předpisem. Tato skutečnost se pozitivně projevila především v odborném a věcném vedení výuky.

Výuka matematiky většinou probíhala v kmenových učebnách s výzdobou na průměrné úrovni. Jedna hodina byla v odborné učebně fyziky. Výuka informatiky a výpočetní techniky probíhala v odborné učebně, která byla vybavena dostatečným počtem počítačů na dobré technické úrovni. Připojení na Internet a jeho využití (i mimo výuku) je velmi dobře sladěno s potřebami žáků. V hodinách matematiky vyučující i žáci dobře pracovali s učebnicí. Málo bylo využíváno učebních pomůcek zvyšujících názornost výuky.

Vzhledem k probíraným tématům bylo řízení většiny hodin účelné. Ve sledovaných hodinách sice frontální práce se žáky, verbální aktivity učitelů vyplňovaly převážnou část vyučovacích hodin a iniciativa byla výrazně na straně učitele, ale pomocí vhodných otázek byli žáci vedeni ke koncepčnímu myšlení, třídění a zpracovávání poznatků. Učení nebylo založeno na encyklopedických znalostech. Žáci často docházeli k vlastním postupům řešení úloh. V informatice a výpočetní technice byla vhodně zařazována samostatná práce žáků, která umožňovala individuální tempo při procvičování a upevňování počítačových dovedností. Ve všech hodinách žáci s porozuměním používali správnou odbornou terminologii, i když jejich celkový verbální projev byl často nepřesný. V matematice prováděli konstrukce trojúhelníků, pracovali s celými čísly, výborně zvládli převody jednotek a dobře se orientovali v analytické geometrii přímky. V informatice a výpočetní technice zvládli práci s obslužnými programy, při řešení úloh dovedli využít vlastností probíraného softwaru a Internetu. Členění hodin při procvičování jednotlivých dovedností bylo v převážné většině hospitovaných hodin optimální. Chyběl větší důraz na relaxační pojetí výuky.

Vstupní motivace byla v jednotlivých hodinách založena na seznámení žáků s cílem hodiny a obsahem učiva. V průběhu výuky pak byli motivováni zajímavými tématy a činnostmi, slíbenou známkou, případně snahou o úspěšné vykonání maturitní zkoušky nebo možností uplatnění znalostí v praxi. Vnitřní motivací některých žáků byl jejich evidentně kladný vztah k počítačové technice.

Učitelé ve většině případů svým pozitivním přístupem k žákům, příkladným chováním a respektováním názorů žáků vytvářeli přátelské prostředí, v němž se žáci nebáli diskutovat. Ve všech hodinách se žáci chovali ukázněně a většinou s učiteli dobře spolupracovali. Někteří žáci předvedli velmi pěkný samostatný a souvislý odborný projev. Někdy přílišná iniciativa učitele nedovolila plně rozvinout aktivity žáků.

Znalosti a dovednosti žáků byly otázkami učitelů sice průběžně prověřovány, ale k samotnému hodnocení odpovědí a dovedností docházelo jen pochvalou. Většinou chybělo shrnutí učiva v závěru hodin, zhodnocení práce žáků a míry naplnění cíle hodiny.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly v matematice a informatice a výpočetní technice na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice, biologii a chemii

Ve všech hospitovaných hodinách si učitelé stanovili reálné cíle, které většinou zohledňovaly znalosti a dovednosti, kterých měli žáci v průběhu výuky dosáhnout. Příprava učitelů na výuku byla pečlivá a důkladná. Méně pozornosti bylo věnováno diferenciaci výuky vzhledem k rozdílným vzdělávacím předpokladům jednotlivých žáků. Nové učivo bylo probíráno v návaznosti na předchozí témata.

Hospitace se s jedinou výjimkou uskutečnily u všech učitelů vyučujících fyziku, biologii a chemii. Jejich odborná a pedagogická způsobilost se projevila v dobré odborné a věcné správnosti výuky a většinou i v dobré aplikaci zvolených výukových metod. Dílčí nedostatky byly zjištěny v organizaci vyučovacích hodin.

Výuka byla realizována v odborných i kmenových učebnách. Ve fyzice si učitelé připravili dostatek jednoduchých pomůcek pro žáky, kteří pak na základě vlastního pozorování a experimentování popisovali a vyhodnocovali fyzikální jevy. Názornost výuky biologie

podpořilo využití vhodné odborné literatury a přírodnin. Ve větší části hospitované výuky chemie bylo učivo žákům předkládáno bez využití pomůcek, experimentální činnosti žáků ani učitele zařazeny nebyly. Přestože žáci měli ve všech předmětech k dispozici učebnice, pracovali s nimi pouze ojedinele. K vyhledávání a zpracování informací byli vedeni pouze ve cvičeních z fyziky.

V hospitované výuce převažovaly frontální výukové postupy. Opakování učiva, prováděné především v úvodní části hodin, prokázalo velmi dobré znalosti aktivních žáků, kteří byli až na výjimky dotazováni přednostně. Nové učivo bylo s výjimkou chemie vyvozováno za aktivní účasti žáků a tam, kde to s ohledem na probírané téma nebylo možné, předkládáno s využitím vhodné motivace. Ve větší části výuky chemie dominoval výklad učitele spojený s pořizováním podrobného zápisu do žákovských sešitů. Efektivitu této výuky často snižovala její malá názornost. Ve cvičeních z fyziky pracovali žáci ve dvojicích. Dobrá organizace práce a promyšlené zadání úkolů zajistily aktivní zapojení všech žáků do experimentálních činností a následného zpracování získaných dat. Učitelé v menší míře nevěnovali dostatečnou pozornost procvičování ani závěrečnému shrnutí učiva a nezískali tak zpětnou vazbu o míře jeho pochopení a osvojení pasivními žáky. Psychohygienické zásady byly převážně dodržovány. V některých hodinách nebyl vytvořen prostor pro relaxaci žáků. Důsledky (ztráta pozornosti žáků, nižší ochota ke spolupráci) se projeví v části výuky chemie, kde převládala nadměrná verbální aktivita učitele.

Málo výrazná vstupní motivace vycházela ze sdělení tématu hodiny nebo jejího plánovaného průběhu. O aktivitě žáků více rozhodovala motivace průběžná a schopnost učitelů využít při výkladu učiva znalostí a zkušeností žáků získaných v běžném životě. Ve výuce fyziky a biologie, na rozdíl od výuky chemie, byli žáci značně aktivizováni názorností výuky, ojedinele i možností praktické aplikace probíraného učiva nebo aktuálností sdělovaných informací.

Hodnocení žáků bylo s výjimkou ústního zkoušení u tabule ojedinele. V průběhu výuky, zejména chemie, často chyběla pozitivní motivace pochvalou za správné odpovědi či splněný úkol. Klasifikace byla objektivní, v některých případech i zdůvodněná. K sebehodnocení či vzájemnému hodnocení žáci vedeni nebyli.

Stanovená pravidla jednání žáci akceptovali. Vztahy mezi učiteli a žáky byly vstřícné, způsob komunikace svědčil o vzájemné důvěře. Pokud učitel vytvořil prostor, řada žáků se do výuky aktivně zapojila a komunikovala nejen s ním, ale i mezi sebou (cvičení z fyziky). Komunikativní dovednosti žáků byly v menší míře rozvíjeny ve výuce chemie, kde převládaly aktivity učitelů nad činnostmi žáků. Verbální i neverbální projev učitelů byl celkově velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání měly v chemii ve všech sledovaných jevech celkově dobrou úroveň. V předmětech fyzika, biologie byla úroveň průběhu a výsledků vzdělávání celkově velmi dobrá.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Při zjišťování výsledků žáků škola postupuje jednak běžným způsobem (písemné práce, testy, ústní zkoušení, následná klasifikace) a jednak pomocí *ředitelských* (vytvořených vedením školy) a komerčních testů. Vedení školy provádí jejich důkladnou analýzu a přijímá následná opatření. Výsledky jsou také projednávány v rámci pedagogických rad a předmětových komisí.

Učitelé sledují úspěšnost svých žáků u přijímacích zkoušek na vysoké školy a při zapojení do praxe.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad údajů uvedených v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s údaji ve zřizovací listině

Údaje uvedené v *Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení*, č. j. 20 427/2001-21, ze dne 18. července 2001, jsou v souladu s údaji ve *Zřizovací listině* církevní organizace České provincie kongregace sester sv. Cyrila a Metoděje ze dne 20. dubna 1995.

Kapacita

Počet 248 žáků v 8 třídách Střední pedagogické školy uvedený ve statistickém výkazu Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30 září 2003 sice souhlasil s počty žáků uvedenými ve třídních výkazech k témuž datu, avšak není v souladu s údaji uvedenými v *Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení*, č. j. 20 427/2001-21, ze dne 18. července 2001, kde kapacita výše jmenovaného oboru je stanovena jen na 240 žáků.

Mimoškolní aktivity školy

Mimoškolní činnost žáků a zaměstnanců školy je mimořádně bohatá. Žáci školy se úspěšně zúčastňují řady hudebních, výtvarných, kulturních, matematických, fyzikálních i sportovních soutěží. Škola organizuje sbírky na podporu humanitárních projektů, besídky a divadelní představení pro děti mateřských škol, pravidelně pořádá dny otevřených dveří. V letošním školním roce se za podpory MŠMT ČR stala organizátorem celostátní soutěže středních pedagogických škol Poéma 2003. Žáci i zaměstnanci školy spolupracují s mateřskými školami, základními školami, speciálními školami, s domovy důchodců, úřady práce, Diecézní a oblastní Českou katolickou Charitou Brno, s ústavu sociální péče, Jihomoravským krajským úřadem, centry volného času, nadacemi a řadou dalších institucí. V rámci všech aktivit školy jsou žáci vedeni k citovému vztahu k lidem, kultivovanému chování s uplatňováním obecných etických zásad a respektováním základních lidských.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí MŠMT ČR, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* s účinností od 1. září 2001 ze dne 18. července 2001 vydané pod č.j. 20 427/2001-21
2. *Zřizovací listina* církevní organizace České provincie kongregace sester sv. Cyrila a Metoděje ze dne 20. dubna 1995
3. *Dodatek ke zřizovací listině* ze dne 30. června 2000
4. *Učební plány* Gymnázia (č. j. 20-594/99-22), Pedagogického lycea (č. j. 27 374/99-23) a *Výchovné a humanitární činnosti* (č. j. 21 258/95-23) vydané MŠMT ČR
5. Učební plány vyučovaných oborů platné pro školní rok 2003/2004 rozpracované na podmínky školy
6. *Rozvrh hodin* tříd a učitelů platný ve školním roce 2003/2004
7. Vybraný vzorek slohových prací žáků ve školním roce 2003/2004
8. *Plán výchovných poradkyň* ze dne 15. září 2003
9. *Plán protidrogové prevence ve školním roce 2003/2004* ze dne 10. října 2003

10. *Seznamy žáků s osobními údaji ve školním roce 2003/2004*
11. *Protokol o přijímacím řízení ve školním roce 2002/2003 do 1. ročníku studia pro školní rok 2003/2004*
12. *Protokoly o komisionálních zkouškách* uložené ve škole za školní roky 2002/2003 a 2003/2004
13. *Protokoly o ukončování studia za školní rok 2002/2003* za všechny třídy školy
14. *Osobní dokumentace žáků se specifickými vzdělávacími potřebami* navštěvující ve školním roce 2003/2004 školu
15. *Třídní knihy* všech tříd platné ve školním roce 2003/2004
16. *Třídní výkazy* ze všech tříd platné ve školním roce 2003/2004
17. *Zápisy z pedagogických rad* ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004
18. *Protokoly a záznamy kontrolních orgánů z provedených kontrol* vedené na škole za rok 2002/2003 a 2003/2004
19. *Seznam volitelných a nepovinných předmětů* pro školní rok 2003/2004
20. *Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy* zaměstnaných ke dni inspekce
21. *Vnitřní řád školy pro žáky* ze dne 1. října 2003 platný pro školní rok 2003/2004
22. *Řády odborných učeben* platné pro školní rok 2003/2004
23. *Vnitřní řád školy pro zaměstnance školy* ze dne 28. srpna 2003 platný pro školní rok 2003/2004
24. *Výchovně-vzdělávací výhledová koncepce Cyrilometodějské střední pedagogické školy a gymnázia* pro školní rok 2003/2004 ze dne 27. srpna 2003
25. *Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003* ze dne 29. září 2003
26. *Organizační řád školy* ze dne 1. září 2003 vydaný pod č.j. S 8/03 platný pro školní rok 2003/2004
27. *Soubor organizačních směrnic školy* platných pro školní rok 2003/2004 –*Předmětové komise, Informační systém školy, Vnitřní řád pro zaměstnance školy, určení práv a povinností předsedy předmětové komise, Směrnice o kontrolní činnosti, aj.*
28. *Kontrolní činnost ředitele školy* ve školním roce 2003/2004
29. *Plán práce výchovného poradce* na školní rok 2003/2004
30. *Minimální preventivní program školy* na školní rok 2003/2004
31. *Knihy úrazů* pro školní rok 2003/2004
32. *Záznamy z jednání předmětových komisí* za školní rok 2002/2003 a 2003/2004
33. *Záznamy z jednání provozních porad* za školní rok 2002/2003 a 2003/2004
34. *Informační materiály školy* k 5. výročí existence školy a k Pedagogické poemě
35. *Tematické plány učitelů sledovaných vyučovacích předmětů* platné pro školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

Personální zabezpečení výuky hospitovaných předmětů, i přes některé menší problémy se vzděláním několika učitelů, jsou na velmi dobré úrovni. Organizace činnosti a provozu školy a spolupráce se zřizovatelem je vzhledem k realizaci vzdělávacích programů optimální. Přes nedostatky, které byly zjištěny v hodnocení a sebehodnocení zaměstnanců školy, je vedení zaměstnanců efektivní.

Vyučované předměty, až na nepatrné výjimky, byly odučeny v prostorách v souladu s jejich zaměřením. Celkové prostředí a prostory školy umožňují realizovat zvolené učební obory. Vybavení učebnicemi a školními pomůckami je na dobré úrovni. Vyučující využívají dostupných materiálních zdrojů, s výjimkou používání didaktické techniky ve výuce některých předmětů, ke zvýšení atraktivnosti a efektivitě výuky.

Kvalita průběhu a výsledků vzdělávání v hospitovaných předmětech, s výjimkou chemie, je na velmi dobré úrovni. V průběhu většiny sledovaných vyučovacích předmětů byly využívány pestré metody výuky. Ve sledovaných hodinách chyběla systematictější práce učitelů s deklarovanými vzdělávacími cíli.

Snaha o zachování profilu absolventa studijního oboru výchovná a humanitární činnost a dodržení specifického zaměření školy vedla k nepovolenému navýšení týdenních vyučovacích hodin.

Škola realizuje řadu aktivit, které podporují výchovné a křesťanské poslání.

Od poslední inspekce se zlepšily celkové podmínky pro výchovně- vzdělávací činnost, zvláště markantní je to v oblasti vnitřního vybavení školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Vladislav Milink	Vladislav Milink v. r.
Členové týmu	RNDr. Jaroslav Honza CSc.	Jaroslav Honza v. r.
	Mgr. Zdeňka Nešetřilová	Zdeňka Nešetřilová v. r.
	PhDr. Renáta Ševčíková	Renáta Ševčíková v. r.
	Helena Svobodová	
	Dana Haláková	

Další zaměstnanec ČŠI: Ing. Hana Šarounová

V Hodoníně dne 16. ledna 2004

Přílohy nejsou

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. 2. 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ing. Mgr. Jiří Haičman

Jiří Haičman v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Koupelní 19, 695 01 Hodonín. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-03-09	12-1040/04/39-952
Zřizovatel - Česká provincie Kongregace sester sv. Cyrila a Metoděje	2004-03-09	12-1040/04/39-952
Rada školy		

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text